

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného: **E., s. r. o.**, so sídlom P., IČO: X., zast. T., s. r. o., so sídlom P., IČO: X., proti povinnému: **J.**, nar. X., bytom B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane povinného Z., so sídlom V., IČO: X., zast. JUDr. A., advokátom, so sídlom N., **o vymoženie 2 038,68 eur s príslušenstvom**, o mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu Prešov zo dňa 20. júna 2013 č. k. 16CoE/99/2013-31, takto

r o z h o d o l :

- I.** Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie **o d m i e t a**.
- II.** Povinnému a vedľajšiemu účastníkovi na strane povinného trovy dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bardejov vydal dňa 04. decembra 2009 poverenie na vykonanie exekúcie č. 5701 033942.

Z.Z. (ďalej len „Z.“) písomným podaním zo dňa 13. júla 2011 (doručené exekučnému súdu dňa 13. júla 2011) oznámilo exekučnému súdu vstup do exekučného konania, ako vedľajší účastník na strane povinného.

Okresný súd Bardejov uznesením zo dňa 15. októbra 2012 č. k. 2Er/529/2009-12 vstup Z. do konania ako vedľajšieho účastníka na strane povinného nepripustil. V odôvodnení uviedol, že podľa Exekučného poriadku je účastníctvo v konaní upravené samostatne ako „lex specialis“, preto nie je možné použiť všeobecnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku a poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/106/2008 zo dňa 25. novembra 2008.

Proti rozhodnutiu podalo Z. odvolanie dňa 07. novembra 2012.

Krajský súd Prešov ako súd odvolací uznesením zo dňa 20. júna 2013 č. k. 16CoE/99/2013-31 napadnuté uznesenie zmenil tak, že Z. ako vedľajšieho účastníka na strane povinného pripustil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. augusta 2013.

V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že Z. je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, preto platí § 93 ods. 2, 3 O. s. p.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal proti uzneseniu odvolacieho súdu na základe podnetu oprávneného, mimoriadne dovolanie zo dňa 08. júla 2014 podľa § 243e ods. 1 a § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. a navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O. s. p.).

Z odôvodnenia dovolania vyplýva, že oprávnený podal podnet Generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutia odvolacieho súdu. Napadnutým uznesením odvolacieho súdu bol podľa názoru mimoriadneho dovolateľa porušený zákon, nakoľko súd nepostupoval v súlade s ustanoveniami § 1, § 2, § 3, § 93 ods. 2, 3, § 251 ods. 4 O. s. p. a § 37 ods. 1, 2 Exekučného poriadku.

Uviedol, že vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva v občianskom súdnom konaní. Vedľajší účastník je osoba odlišná od účastníka konania a zmyslom vedľajšieho účastníctva je „pomoc v spore“ a je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil. Táto motivácia je daná buď právnym záujmom vedľajšieho účastníka na výsledku konania, ak bude rozhodnutím dotknuté jeho právne postavenie (práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva) alebo je daná (§ 93 ods. 2 O. s. p.) predmetom

jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na uvedené, účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v sporovom konaní. Podľa mimoriadneho dovolateľa je v exekučnom konaní vedľajšie účastníctvo vylúčené vzhľadom na povahu veci, keďže ide o nútený výkon vykonateľného rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 23/2013. Ak odvolací súd dospel k odlišnému právnomu záveru, spočíva jeho rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázal aj na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zverejnené v Zbierke stanovísk 4/2014 pod č. 56, podľa ktorého je vedľajšie účastníctvo v exekučnom konaní vylúčené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1) prejednal mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky podané v súlade s ust. § 243e ods. 1, v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že neboli splnené zákonné procesné predpoklady na jeho podanie.

Mimoriadne dovolanie bolo podané na podnet účastníka konania podľa § 243f ods.1 písm. c/ O. s. p.

Ust. § 243f O. s. p. priznáva generálnemu prokurátorovi procesné oprávnenie podať mimoriadne dovolanie vtedy, ak sú splnené (okrem procesných podmienok) aj ním ustanovené procesné predpoklady na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Generálny prokurátor Slovenskej republiky môže podať mimoriadne dovolanie:

- na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu, alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu,
- na základe zistenia, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon
- ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu
- ak túto ochranu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Tieto predpoklady musia byť splnené kumulatívne (§ 243e ods. 1 in fine O. s. p.). Ak uvedené zákonné predpoklady nie sú splnené, potom generálny prokurátor nebol oprávnený podať tento opravný prostriedok, ak ho napriek tomu podal, dovolací súd ho musí

ako neprípustný odmietnuť (§ 243b ods. 5, § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.).

Pri skúmaní splnenia uvedených procesných predpokladov mimoriadneho dovolania treba vychádzať z toho, že mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia, vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je výnimočné použitie, s cieľom presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch. Mimoriadne dovolanie môže splniť uvedený účel iba vtedy, ak sú splnené kritériá akceptovateľnosti jeho úpravy.

Jedným z uvedených procesných predpokladov na podanie mimoriadneho dovolania je, že ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Vymedzenie tohto predpokladu znamená, že mimoriadne dovolanie nemožno podať, ak ochranu možno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (napr. obnovou konania, dovolaním podaným účastníkom konania).

V preskúmvanej veci je zrejmé, že odvolací súd na základe podaného odvolania zmenil uznesenie súdu prvého stupňa.

Podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa.

Z uvedeného vyplýva, že ochranu práv a zákonom chránených záujmov oprávneného bolo možné dosiahnuť iným právnym prostriedkom (dovolaním účastníka konania), ktorý oprávnený nevyužil.

Dovolací súd v nadväznosti na uvedené odkazuje na uznesenie sp. zn. PL. ÚS 57/99. V súvislosti s konaním o súlade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku týkajúcich sa dovolania s Ústavou Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. PL. ÚS 57/99 vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky názor, podľa ktorého mimoriadne dovolanie možno považovať za ďalší opravný prostriedok. Je to však aj napriek tomu dovolanie, ktoré je mimoriadne výlučne z dôvodu, že na jeho podanie je procesne legitimovaný iba Generálny prokurátor Slovenskej republiky a je zásadne obmedzené len na prípady, v ktorých nemožno

podat' dovolanie účastníkom konania. Pre mimoriadne dovolanie a mimoriadne dovolacie konanie platí tá istá procesná úprava, ako pri dovolaní podanom účastníkom.

Ochrana poskytovaná mimoriadnym dovolaním je však prípustná len subsidiárne, t. j. vtedy, ak osoba, ktorá sa domáha podaniu mimoriadneho dovolania, neúspešne využila všetky zákonom dovolené a efektívne prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov alebo takéto prostriedky nemala k dispozícii. Z tohto zákonného predpokladu vyplýva významné obmedzenie prípustnosti mimoriadneho dovolania, ktoré zabezpečuje jeho výnimočnosť v súlade s teoretickou podstatou mimoriadneho opravného prostriedku. Judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky stabilne zastáva názor, že mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je jeho výnimočné použitie presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch. Uvedený účel môže mimoriadne dovolanie splniť iba v prípade, ak sú splnené kritériá akceptovateľnosti jeho právnej úpravy, jedným z kritérií je povinnosť vyčerpať iné dostupné právne prostriedky nápravy.

Dovolací súd dospel k názoru, že v danej veci neboli splnené predpoklady pre podanie mimoriadneho dovolania, pretože smeruje proti rozhodnutiu, bolo možné podať mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), ktoré bolo podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p. prípustné.

Dovolací súd vyslovuje názor, že opomenutie využitia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku účastníkom konania nemožno nahradiť mimoriadnym dovolaním Generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktoré má iný účel a podmienky (sp. zn. 1MOBdo/2/2011).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd podľa § 243i O. s. p., v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. mimoriadne dovolanie odmietol.

Podľa § 243b ods. 5, v spojení s § 148a O. s. p. dovolací súd úspešným, úspešnému povinnému a vedľajšiemu účastníkovi, trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože im žiadne účelne vynaložené trovy tohto konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. júna 2015

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: K.